

Internetconsultatie DG en Burgerschap – september 2023

De VO-raad maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de ‘internetconsultatie herziening wettelijke grondslagen kerndoelen’. De VO-raad waardeert de voortgang op het dossier Curriculumherziening, waar deze voorgestelde wetswijziging onderdeel van is. Niettemin zien we in de voorgestelde wettekst enkele punten die zorgvuldigheid vereisen of verheldering vragen. Deze punten lichten we hierna toe.

1. *Onderdeel D / artikel 2.13 / 2.19 (van toepassing verklaard op het derde leerjaar vwo en havo).*

Dit artikel roept vragen op. Het is niet duidelijk wat de implicaties zijn van een dergelijke wijziging. De gekozen formulering – waarbij wordt geadviseerd om kerndoelen specifiek voor leerjaar 3 havo/vwo vast te stellen – impliceert een grote inhoudelijke wijziging. Het vereist een goede doordenking, waarbij het van belang is dat deze bepaling in de voorgenomen wetgeving geen negatieve implicaties heeft voor de flexibiliteit van scholen om hun onderwijs voor alle schoolsoorten in de onderbouw in te kunnen richten. Van belang is dat havo-/vwo-scholen hierin de ruimte behouden of dat deze wordt verruimd.

2. *Positie van MVT*

De positie van MVT is niet voldoende duidelijk gepositioneerd. Zo lijkt de wettekst bijvoorbeeld inconsistent te zijn bij artikel IV. Wijziging van de Wet voortgezet onderwijs 2020: onder 2.13 wordt in het eerste en tweede lid expliciet en alleen Engels als moderne vreemde taal genoemd, terwijl bij artikel 2.13a wel de overkoepelende term ‘moderne vreemde talen wordt gebruikt’. Dit vraagt om nadere verheldering van de positie van de (overige) moderne vreemde talen.

3. *Risico van overladenheid*

Hoewel de artikelen in deze wetgeving ervoor zorgen dat er een grondslag is in de wet om op een lager niveau (AMVB) kerndoelen te kunnen vaststellen, bestaat het risico op overladenheid. Dit kan gaan schuren met het huidige beleid, waarin van scholen wordt verwacht dat zij zich meer focussen op de basisvaardigheden. Naast een helder programma, moeten scholen ook voldoende ruimte krijgen voor de uitvoering.

4. *De beschreven functie van kerndoelen*

De beschrijving van de functie die aan kerndoelen wordt toegeschreven en de rol die scholen en de inspectie daarin zouden hebben rechtvaardigt een meer algemene beschrijving. De formulering in de nieuwe wettekst is nu: ‘De kerndoelen kunnen fungeren als handvatten voor scholen om de burgerschapsopdracht uit te werken in hun onderwijs en voor de inspectie om toezicht te houden op de door scholen gekozen invulling van de burgerschapsopdracht’. Echter, kerndoelen beschrijven de wettelijke opdracht aan scholen (bevoegd gezag). De inspectie heeft als taak toe te zien of scholen (voldoende rekenschap geven dat zij) die opdracht naar behoren invullen. Voorkomen moet worden dat kerndoelen in het toezicht door de inspectie gaan fungeren als ‘afvinklijst’.

5. *Definiëring Burgerschap en Digitale Geletterdheid*

De twee nieuwe leergebieden Burgerschap en Digitale Geletterdheid dienen een goede definitie te hebben waarin helder is dat er overlap en samenhang is met andere leergebieden. Voor Burgerschap geldt daarnaast dat de wet burgerschap is opgenomen in de deugdelijkheidseisen. Het is van belang helder te definiëren hoe de kerndoelen van burgerschap aansluiten op de wettelijke opdracht.

6. *Benaming van deelnemers aan onderwijs*

In de wettekst wordt gesproken over 'kinderen' als benaming van de deelnemers aan het funderend onderwijs. Aangezien deze voorgenomen wetgeving ook het VAVO betreft, is dit geen passende benaming.

Marleen Harink
Senior beleidsadviseur VO-raad